

«بعثت فرهنگی» یا «انقلاب فرهنگی» در دانشگاهها

همایون فرهادی

در سالگرد انقلاب ضدفرهنگی سال ۵۹، یاد تمام شهدای دانشگاه را گرامی می‌داریم. بر مقاومتشان در مقابل ارتجاع درود می‌فرستیم و بار دیگر هم صدا با آنان اعلام می‌داریم که «اتحاد، مبارزه، پیروزی» شعار ماست.

«مرتدین فطری را باید سلاخی کرد.» فرمان صادر شده بود و ۶۸ دانشگاه و مدرسه عالی با اسم رمز انقلاب فرهنگی و یا به تعبیر رئیس جمهور صدرصد، بنی صدر، بعثت فرهنگی به خاک و خون کشیده شد. چماق‌داران و سلاخان اسلامی در پناه کمیته‌چی‌ها و سبزی‌پوشان پاسدار و به زعامت خلفای زمان و اعوان و انصار سیستم حکومتی و ایدئولوژیک رژیم به قصد فتح دانشگاه‌ها از کفار، یورش با برنامه و سازماندهی شده خود را با سرانجامی خونین آغاز نمودند. جنایتی را مرتکب گردیدند که هرگز از خاطره‌ها فراموش نخواهد شد. میخ اسلام در دانشگاه‌ها باید به هر بهایی زده می‌شد.

تا سال ۵۹ حضور حکومت تازه به دوران رسیده در دانشگاه‌ها محدود به فعالیت انجمن‌های اسلامی چند نفره ای بود که در کمال ضعف و زبونی خود تنها نقش جاسوسان رژیم برای شناسایی فعالین دانشجویی را دنبال می‌کردند. این کانون‌های شر نه تنها هیچ پایگاهی برای رژیم در جهت اعمال سلطه ایدئولوژیک خود بر دانشگاه‌ها نبودند بلکه حضور آنها در محیط‌های دانشگاهی و بی توجهی توده دانشجوی به آنها، به قیای حکومتی‌ها هم برمی‌خورد و پذیرش این امر مسئله‌ای نبود که بتواند همش‌کنند. بنی صدر در ۳۱ فروردین ماه سال ۵۹، یعنی درست

ISNA/PHOTO: HOOSHANG RAFIETI

به خاک و خون کشیده می‌شود. حمله به دانشگاه اهواز در روز جمعه ۲۹ فروردین تا روز یکشنبه ۳۱ فروردین به سرکردگی

جنتی ده‌ها نفر کشته می‌دهد. رادیو اهواز مرتباً پیام می‌دهد که کمونیست‌ها دارند برادران مسلمان را می‌کشند و پیام جنتی برای کمک به مسلمانان را بارها پخش می‌کند. حداقل جنازه ۳ نفر از دانشجویان که فجیعانه به قتل رسیده بودند در رود کارون پیدا می‌شود. به چندین نفر از دختران دانشجو تجاوز می‌کنند و جنایتی را هم چون دانشگاه زاهدان در روز ۳ اردیبهشت انجام می‌دهند. صادق نظیری در دانشگاه زاهدان به گلوله بسته شده و صدها دانشجو با میله‌های آهنی، چوب، کارد و ... مضروب می‌گردند. دانشگاه شیراز در روز ۳۰ فروردین قربانی خود نسرين رستمی را برای دفاع از دانشگاه، سنگر آزادی می‌دهد. پاسداران و اوباشان حزب جمهوری اسلامی به رهبری هادی غفاری، انصاری استاندار و کریمی دادستان بیدادگاه‌های اسلامی گیلان روز سه‌شنبه دانشجویان را در دانشگاه گیلان مورد حمله وحشیانه قرار می‌دهند و...

پس از بستن دانشگاه‌ها، ستاد انقلاب فرهنگی با ۷ عضو (جلال‌الدین فارسی، شمس‌آل احمد، ربانی‌املشی، باهنر، حسن حبیبی، علی شریعتمداری و سروش) به دستور خمینی تشکیل می‌گردد. این ستاد به منظور تجدید سازمان و برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها برای بازگشایی به سلاخی می‌پردازد. مهدی گلشنی، اسرافیلیان و حسن آیت نیز از جمله کسانی هستند که از خارج از این ستاد به آن خط می‌دهند. حسن عارفی، مهدوی‌کنی، عزیزالله خوشوقت، احمد احمدی، محمدخاتمی، میرحسین موسوی نیز تا سال ۶۲ از جمله کسانی هستند که به ترکیب اولیه ستاد اضافه می‌شوند. با افزایش صورت گرفته به پیشنهاد خامنه‌ای و رفسنجانی و تایید خمینی ستاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبدیل و با ۱۶ تا ۱۷ عضو کار را ادامه می‌دهد. تجدیدنظر در برنامه درسی دانشگاه‌ها بویژه در علوم انسانی که آن را نجس می‌دانستند و حتی در شعارهایشان آورده بودند که علوم انسانی اسلامی باید گردد! آغاز می‌گردد. قرار شان این بود که علوم انسانی اسلامی تولید کنند و محصولات آن را نیز باید مصباح یزدی و ستادش مدرسه بافرالعلوم تولید می‌نمودند. این محصولات در نهایت در اختیار مدرسین حوزه علمیه قم قرار گرفت و ۵ جلد کتاب از آن بیرون آمد. اخراج استادان و تصفیه و پاکسازی آن‌ها، تعطیلی فعالیت‌های سیاسی، تغییر مدیریت دانشگاه‌ها، راه‌اندازی مرکز نشر دانشگاهی و مدرسه تربیت مدرس از جمله وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی شد.

آیا آن نتایج‌ای را که رژیم با غلبه فضای امنیتی بر دانشگاه‌ها و حاکم کردن نظام گزینش، تشدید مهاجرت تحصیل کرده‌ها، رکود و رخوت در محیط‌های دانشجویی و غیرسیاسی کردن دانشجویان دنبال می‌کرد توانست «شر» دانشگاه را از خفت آنها خلاص کند؟ پاسخی که سال‌ها بعد جنبش دانشجویی به آنها داد جز این بود. بار دیگر دانشگاه‌ها مرکز کفار و بی‌دینان شد و این بار نسل جدیدی که خود در مدارس خواسته بودند تربیت اسلامی‌شان کنند به میدان آمده بود تا با حضور خود تداوم مبارزات آزادیخواهانه دانشجویی را حفظ کند. بار دیگر دانشگاه‌ها بمتابه سنگر آزادی‌خواهی برچشم کور حکومت گران اسلامی شد. در سالگرد انقلاب ضدفرهنگی سال ۵۹، یاد تمام شهدای دانشگاه را گرامی می‌داریم. بر مقاومتشان در مقابل ارتجاع درود می‌فرستیم و بار دیگر هم صدا با آنان اعلام می‌داریم که «اتحاد، مبارزه، پیروزی» شعار ماست.